

885

НОВИНКИ

3

*Ukr Home for the Aged
Toronto/67. Royal York Pal.
Tel. 239-1365.*

ПАНСІОНУ

**ІМ. ІВАНА ФРАНКА
ТОРОНТО**

ч. 19

СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 1976.

1982
102

21.10.76

У Щедрий Вечір о. мітр. П. Хомин відправляє в каплиці Пансіону Торжественне Свячення Води.

СВЯТ-ВЕЧІР САМОТНІХ

На землю тихо спадає вечірній сумерк. Білі світла неонів м'яким туманом нависли над містом. Усе довкола притрушене снігом, наче срібним інесм. Біла казка. В малому будиночку у вікні, на піддашші, ледь-ледь блимає жовтяве світло.

Біля вікна у фотелі сидить старенька пані, задивлена у кобальтову, зрідка зорями інкрустовану безодню неба. Пасторальний зимовий краєвид, мелодія колядки, що стихено пливе на хвилях радіо, серпанком носталгії охоплює дрібну жіночу постать. І в цей СвятВечір глибоким ліризмом просякнуті думки линуць потоком спогадів, засніженими просторами далеко за океан. Давно-минуле. Люди, події переживання... У тій інтимній мандрівці у власну душу так солодко тужиться -- у солодкому мовчанні. Наче сутінки розкривають занавісу часу.

Ясні блиском свічок світлиця. Стіл накритий білою скатертю, щедро вишитою червоним і чорним узором. Пахне сіном і грибами. Загорілась перша зірка на небі, що вела трьох Мудреців Сходу у Вифлеєм. За вікном чути скрипіт чобіт колядників. Ідуть вони зі зіркою і віншуванням. Усе таке рідне, дороге. Якби так можна у цей СвятВечір зупинити час...

Раптом, у срібну мережану спогадами тишину увірвався різкий дзвінок телефону. Галю. У слухавці обізався знайомий голос Директорки "Пансіону ім. Івана Франка" в Торонті, пані Євгенії Пастернак. Вона приязно запрошує стареньку пані на спільну з мешканцями Пансіону Вечерю. 10 хвилин їзди автом і вже здалека видніє, мов середньовічний замок на пагорбі, внизу оточений річкою, новий будинок. Ясні світла з вікон кидають на дорогу довгі ясні смуги, мов запрошують зайти в хату. При вході ялинка освітлена кольоровими лампочками... Особливу радість викликує вже перший погляд на простору залю, де зібрались мешканці Пансіону. Враження сильне, святкове. Капелян пансіону е. мітрат П. Хомин відправляє молебень. Опісля Директорка бажає всім щасливо провести свята і в доброму здоров'ї других діждати. Один одному подає кусок просфори і взаємно себе вітають радісним "Христос Родився". На столах горять трираменні свічники, біля кожного накриття даруночок, маленька несподіванка загорнена у папір розмальований квітами. За традиційним хліборобським звичаєм наших предків вечерю починають кутею, потім подають 12 страв. На залі стає гамірно, привітно. У кожного видно лагідність на обличчі, ввічливість у поведінці. Любов єднає всіх в одну велику родину. Зворушливе враження викликає співана хором на повні, може й слабовиті вже дещо, груди стара така всім відома коляда "Бог Предвічний".

У містерії старовинних наших обрядів, зокрема в циклі різдвяних святкувань, де головним мотивом є Бог і людина, так живо відроджується древній дух українського народу. Слухаючи наших колядок, в яких багатство оптимізму, символіки, казкової вигадки, містичного забарвлення, кудись зникає смуток, біль, туга, безкрила сірість зимових вечорів.

Уже стемніло. Різдвяний спокій сповив землю. Пухнати сніжинки метеликами граються у морозному повітрі. Старенька пані не самотня.

М. Пастернакова.

В Свят-Вечір Директорка Пансіону, пані Е. Пастернак, промовляє до зібраних - бажає всім у доброму здоров'ю і погоді духа діждатись другого Різдва.

При доброму настрою мешканці Пансіону споживають Святу Вечерю.

О. Мітр. П. Хомин розмовляє з п-вом Василичинами
після Святої Вечері.

Працівники Пансіону колядують після Святої Вечері.

- МАРІЯ ТА ЕМІЛЬ ВАСИЛИШНИ -
ДОБРОДІЇ ПАНСІОНУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА.

П-во Марія та Еміль Василичини перед Пансіоном
ім. Івана Франка в Торонті.

Управа Т-ва Український Дім для Старших у Торонті подає до ласкавого відома, що двоє поважних громадян, п-во Марія та Еміль Василичини, подарували 50 акрів землі в околицях Лінзі -- Пітерборо для Пансіону ім. Івана Франка.

Обидвоє Панство Василичини заслуговують собі на велике признання й пошану від усіх нас за те, що вони не жаліли свого важко запрацьованого маєтку для добра старших українських громадян.

Дар п-ва Василичинів, це доказ їхньої глибокої культури й доброзичливості для менш упривільйованих членів нашого суспільства, які конечно потребують помочі великих людей.

Ще раз велике спасибі п-ву Василичинам!

Управа Т-ва Український
Дім для Старших у Торонті.

» ГОМІН УКРАЇНИ « 7 січня — January 1976

Сеньйори мають слово

Хто каже, що люди старшого віку приречені на безділля і нудьгу, що вони є носіями вимираючої культури і їм кидається іноді у вічі згірдливе слово „непотрібної генерації“? Всі ми, старші і молодші живемо у ХХ стор. і всі однаково, завдяки масовій швидкій інформації, маємо зв'язки зі світом, знаємо про культурні і політичні події усіх країн земного гльобу. Всі беремо активну участь в житті нашої спільноти і це все для людей старшого віку є джерелом фізичного і духового збереження їх в юній старості.

Мешканці пансіону ім. Івана Франка в Торонті з увагою слідували за звідомленнями в пресі про хід нарад Міжнародньої конференції жінок в Мехіко, в якій брали участь теж делегації українок вільного світу, а також жінки з СС-СР. У висліді Комітет мешканців пансіону, в порозумінні зі СФУЖО (Світова Федерація Українських Жіночих Організацій), яка намітила впродовж цього року (1975) відзначати видатних українських жінок в країнах їх поселення, вирішив забрати в тій справі голос.

У середу, 24.9., Комітет мешканців влаштував у великій розваговій залі святкові сходи з концертом на пошану директорці пансіону п-ї Євгенії Пастернак.

Програма проходила в такому порядку: Відкриваючи сходи, голова Комітету п-ї Д. Телюк пояснила, що метою сходів є відзначення п-ї Є. Пастернак як жінку українського року за її працю в минулому і сучасному для добра української людини, зокрема в суспільно-харитативній діяльності. В доповіді „Кризь приому часу“ п-ї М. Пастернакова наче рефlector насвітлює важливі етапи в житті п-ї Євгенії Пастернак, від учнівських років по сьогоднішній день, сповнені безперервною працею для української спільноти. Далше слідували пісні „Родимий краю“ і дві народні жартівливі — „Ой сіяв мужик просо“ і „Задумала бабусенька“ у виконанні квартету пань М. Гіряк, С. Стебницька, Д. Телюк, О. Сегін. Вірші Світлани Кузьменко „Присвята жінці“ прочитала п-ї М. Гіряк, пісні „Квітка дрібная“ і „Лети, лети павутиння“ відспівала п-ї С. Стебницька, „прімадонна пансіону“. Головною точкою програми було відзначення п-ї Є. Пастернак мистецькою керамічною медалею, виконаною в робітні пансіону. Після цього слідували привітти від мешканців, працівників медичного персоналу і Комітету пань. Від Т-ва український дім для старших вітав д-р Г. Шиманський, який з досвіду співпраці з п-ї Є. Пастернак,

від початку існування Т-ва, підкреслив незвичайну наполегливість її в праці, акуратність у сповнюванні обов'язків, особливу бистрість орієнтації у розв'язці іноді дуже складних справ. Ці прикмети ведуть п-ї Є. Пастернак до наміченої, добре підготованої мети. А далі слідували квіти, квіти, квіти для пані директор і щирі побажання „многих літ“. Національним гимном закінчено цю рідкісну імпрезу. Запрошені гості зібрались у залі бібліотеки, де приготовано коктейль. Долучились теж декілька мешканців, пані з Комітету і на розмовах в теплій товариській атмосфері про вели всі з пані Є. Пастернак гарний осінній пополудень. Господинями тут були — заступниця директорки панна Тереня Івахів і секретар панна Олена Луканіш.

Оці святкові сходи влаштували з власної ініціативи і власними силами мешканці пансіону, бо вони бачать і розуміють скільки праці і зусиль вимагає ведення такої інституції, до якої належать два доми та дві загосподарені фарми, які не тільки приносять велику полегшу для бюджету кухні пансіону, але ще й дають поважні прибутки. Маємо надію, що в недалекому май-

/продовження на стор. 8/

Пані Марія Пастернакова /з-права/, мешканка Пансіону та бувша вчителька Директорки Пансіону п-ї Євгенії Пастернак, складає привіт та вручає побільшену фотографію з учнівських днів колишньої Євгенії

/закінчення із стор.6/

бутньому можна буде реалізувати будову третього дому для більшої кількості мешканців. Тому мешканці щиро і з радістю в серці відзначили пані Євгенію Пастернак жінкою українського року.

І хоч роки замкнули за нами багато воріт, в нас в душі є бажання жити і дні свої виповнити змістом-ак-

тивністю. Про це свідчать дві перші нагороди за праці, виставлені в стенді п. н. Дім Івана Франка для старших віком людей на Національній канадській виставці. Мешканці пансіону під опікою своєї директорки п-і Є. Пастернак несуть гідно свою старість у четвертому періоді життя в переконанні, що „і в зимі бувають соняшні дні”.

М. Пастернакова

Пані Д. Телюк /з-права/, голова Дорадчого Комітету Мешканців Пансіону, вручає Пані Директорці Пастернак букет квітів.

Ontario Association of Homes for the Aged

QUARTERLY

VOLUME II NO. 4

CHRISTMAS 1975

"UKRAINIAN PENSIONERS' CLUB FORMED"

The "Ukrainian Pensioners' Club" was initiated by a 12-member Board of Directors, consisting of Residents of the Home as well as both older and younger members of the community. The project is designed to meet the needs and interests of a large group of people. The Senior Citizens of the community, as well as Residents and Staff of the Ivan Franko Home are encouraged to participate in the Club's activities and also to use the premises for recreational purposes, with the intention that this will not only provide meaningful activity for all involved, but will also help to bridge the gap between the older and younger generations which, unfortunately, exists in our society.

The activities of the Ukrainian Pensioners' Club are carried out primarily at the Ivan Franko Home's farm in Mississauga and which consists of 5 basic operations: the rabbitry; apiary; farming and gardening; orchard; and fishing.

The federal government through the New Horizons Program is supporting the Ukrainian Pensioners' Club with a grant of \$22,550.00 to help carry out its activities.

The enclosed photograph shows Mr. J. Allman, the Toronto regional manager for New Horizons, handing a cheque in the amount of \$22,550.00 to Mrs. E. Pasternak, the Club's president. Also present are other members of the Board of Directors.

IVAN FRANKO HOME WINS FIRST PRIZE

The Ivan Franko Home set up and operated a booth at "Arts, Crafts & Hobbies '75" and for the second time was awarded FIRST PRIZE. This year's display consisted entirely of arts and crafts made by the Residents and Auxiliary of the Home. These included multi-coloured intricately designed Easter eggs, embroidery, woven articles, ceramics, paper flowers, and mosaics. At the center of attraction was a lovely mannequin wearing an embroidered dress and holding up a gigantic 40" Easter Egg made of papier - mache.

The sign above the exhibit with the name "Ivan Franko Home", two decorative posts and the demonstration counter were made out of tiny mosaic tiles by the Residents. During the three weeks of the exhibition, this counter was always a center of activity and focus of attention.

The continuous demonstrations of egg - decorating, ceramic - painting and embroidery, as well as weaving at looms by both Residents and Auxiliary, attracted many thousands of enthusiastic viewers and individuals wishing to learn more about the Ivan Franko Home and the arts and crafts carried on by its Residents. Visitors particularly interested in egg - painting received brochures (in the shape of an Easter egg) describing the egg - decorating process.

A CNE award winner

THE IVAN FRANKO HOME for the aged once again walked off with first prize for their display in the CNE's arts, crafts, and hobbies building. The 100 Ukrainian residents of the home contributed to the display demonstrating their embroidery, weaving, and ceramic skills.

ЩЕ ОДИН ТРІУМФ

В днях між 13-им серпня і 1-им вересня 1975 р. Пансіон ім. Івана Франка другий раз брав участь в павільйоні "Arts, Crafts & Hobbies" на Всеканадській Виставці ("Canadian National Exhibition") та вдруге отримав першу нагороду на цілий павільйон.

Мистецтво й естетично розложені експонати вабили око багатотисячних глядачів, українців і чужинців, які з подивом і респектом оглядали Великодні писанки, кераміку, вишивки і килимчики. Однак головною точкою уваги був манекін української жінки у вишиваній сукні, яка держала на руці велику /1 м. висоти/ традиційну писанку.

Дижурили на виставці мешканці Пансіону, пані з Допоміжного Комітету і молоденькі студенти - три генерації, як символ української традиції, передаваної з любов'ю з покоління в покоління на протязі віків. Всі вони, вдягнені в українських вишивках, демонстрували писання писанок, малювання кераміки, вишивкарство й ткацтво, і давали пояснення та інформації, ввічливо, чемно.

Загальне зацікавлення відвідувачів, прекрасні експонати, зразкова чистота та естетичний загальний вигляд робили станок прикрасою цілого будинку.

Ще раз бачимо на практиці, як невсипуща праця і старання Директорки Пансіону, п-і Е. Пастернак, приносять завжди позитивні результати й загальне признание не тільки серед української спільноти але й у чужинців.

Ярослава Чумак.

ВІДЗНАЧЕННЯ 90-ЛІТНЬОГО КВІЛІЯТА --

П. ЮЛІАНА ГОЙДАЛА

Пан ЮЛІАН ГОЙДАЛО, якому сповнилося 90 літ дня 23-го червня, 1975 року, є мешканцем Пансіону ім. Івана Франка від 1966-го року та втішається повним здоров'ям і прекрасним виглядом.

За час свого перебування в Пансіоні, як мешканець, п. Гойдало виявився надзвичайно ввічливою та працювитою людиною. Засадниче зайняття п. Гойдала, це музична композиція та бібліотекарство. Кожночасно Ви застаните п. Гойдала з усмішкою і при зайнятті. Мабуть це є секрет його

п. Ю. Гойдало в теплярні
Пансіону ім. Івана Франка.

довгого віку і надзвичайно гарного вигляду, як також чіткості й логічності в думанні.

Літом 1975-го року, з нагоди свого 90-ліття, п. Гойдало був відзначений спеціальною грамотою від провінційного уряду, дістав привітання від лейтенант-губернатора Канади, та численні привіти від послів, приятелів та знайомих. Пансіон ім. Івана Франка теж відзначив свого дуже приємного 90-літнього ювілія, а молодь оркестри "Батурин" при О. СУМ зробила п. Гойдалові спеціальну несподіванку: оркестра у повному складі з диригентом на чолі привітала його з цієї нагоди та обдарувала його спеціальною грамотою, знімку та зміст якої пониже подаємо:

С.І.Х.!

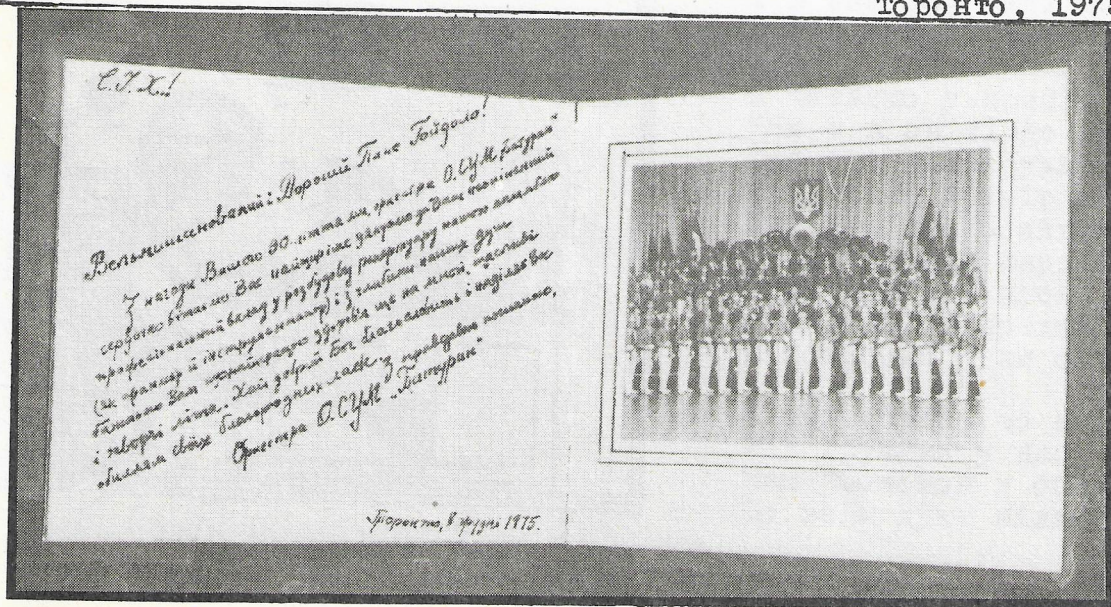
Вельмишановний і Дорогий Пане Гойдало!

З нагоди Вашого 90-ліття ми, оркестра О. СУМ "Батурин", сердечно вітаємо Вас, найширше дякуємо за Ваш неоціненний професіональний вклад у розбудову репертуару нашого ансамблю /як аранжер й інструментатор/ і з глибини наших душ бажаємо Вам щонайкращого здоров'я ще на многі, щасливі і творчі літа. Хай добрий Бог благословить і наділяє Вас обиллям своїх благодіючих ласк.

З правдивою пошаною,

Оркестра О. СУМ "БАТУРИН".

Торонто, 1975

" КОРОТКО ВІДПОВІЛА "

/Ця сатира була прочитана підчас НОВОРІЧНОГО ОБІДУ для працівників і Комітету Пань при Пансіоні ім. Івана Франка - січень, 1976/

" А розкажіть, добра Пані,
як у Вас в Пансіоні? "

У Пансіоні все прекрасно,
Бо до свят вже передчасно
Всі готуються як слід.

Усіх чешуть і купають
Й до роботи запрягають:

Одні - вушка ліплять справно,
Другі - голубці звивають,
Треті - мелять мак в макітрі,
А ще інші - заїдають.

А "Соломон наш у спідниці" --
Репортерка цього Дому --
На машині все щось пише,
Все нотує по своєму.

І читаємо у пресі:
"Хоч за нами старі брами
Ми крилаті є думками!
Хоч літами ми старі,
Та душею молоді
І в зимові, сірі дні
В нас є мрії золоті".

І читаємо у пресі:
"Чи є в світі ще десь дім
Щоб усі так дружньо жили
І були на примір всім?"
Тут усі нас подивляють -
І прем'єри й кардинали,
Архітекти і посли
А часами на предиво
Й політики - не осли!

І всі горді, що в Пансіоні
Між друзями у нас є
Наш "Соломон у спідниці",
Що всім духа піддає.

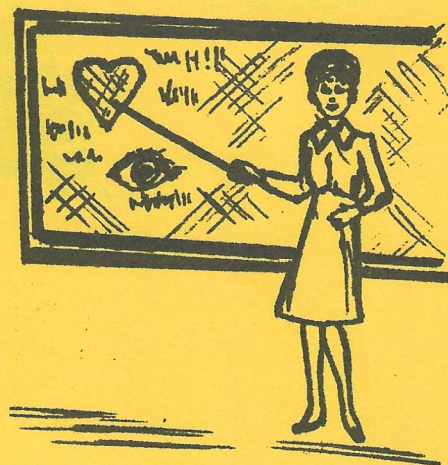

Та це ще не все в Пансіоні --
У нас сестри є й доктори,

І пані, що вередують ...

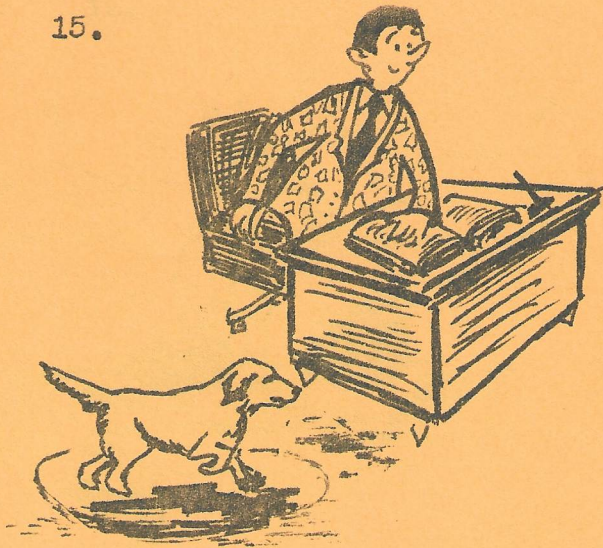
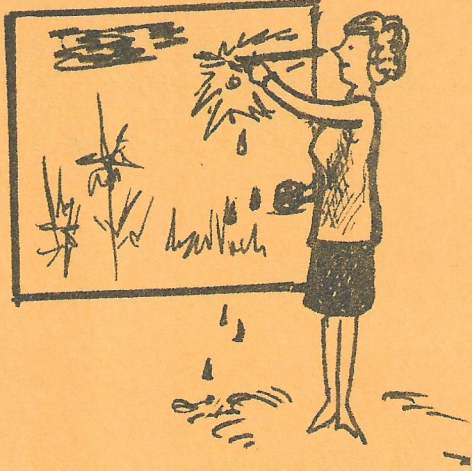
І прекрасні інструктори,

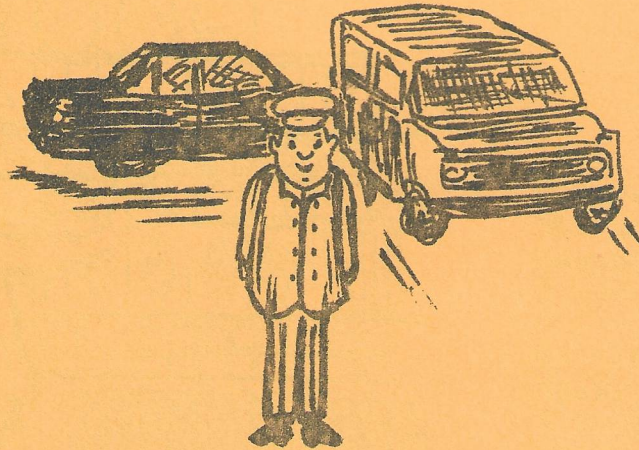
Ну, та всякі є в нас люди -- є також і кухарі

І артистки є прекрасні,

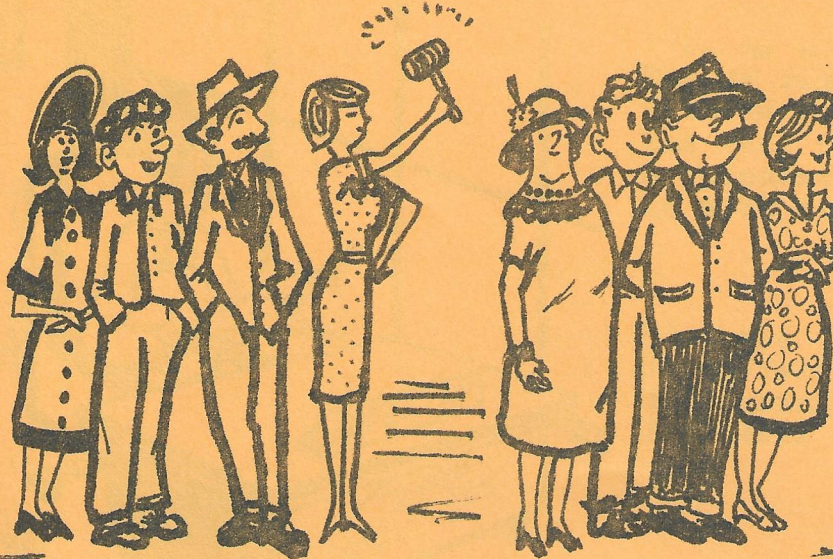

Бухгальтери ...

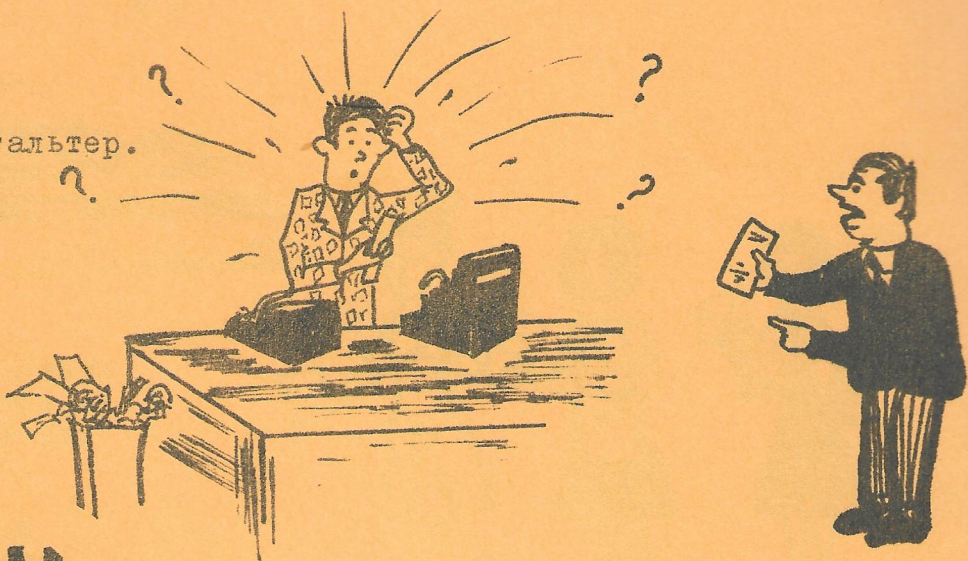

і шофери

Ну, і певно є і ми.
 Цебто - ми,
 Що найліпше усе знаємо,
 Всім керуємо,
 Всіх турбуємо,
 Всіх повчасмо,
 Всіх муштруємо...
 Ну, й мало грошей пропонуємо.

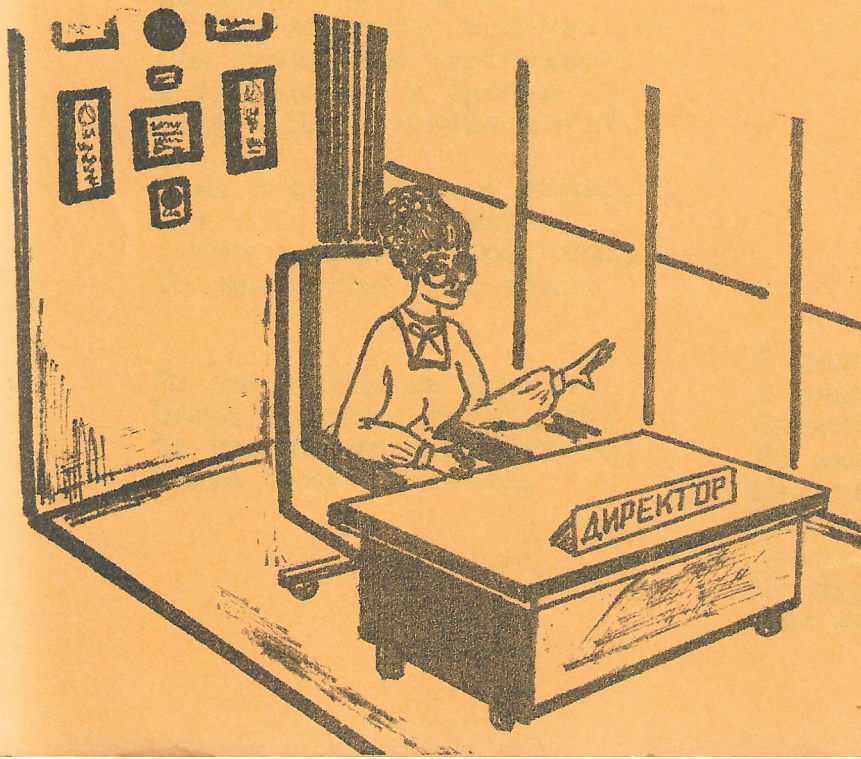
А найгірший - то бухгалтер.
Хоч машини вже купив,
Все години зле рахує,
І комусь недоплатив.

Й магазинер теж в нас є.
Він хоч ростом невеликий -
Щедрий, добрий, вибачливий,
І усе всім видає.

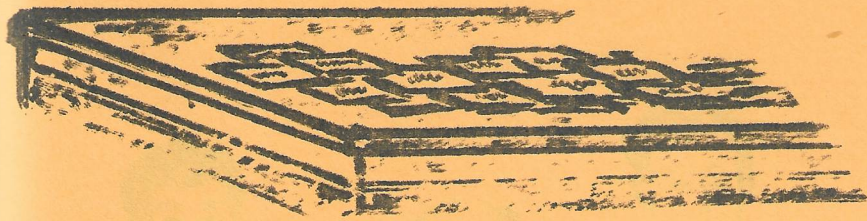
Як комусь треба цукорків,
Прошу дуже - тут вони.
А комусь винця попити?
Прошу дуже - тут десь є.
І грибочків у мішочках
З магазину в кухню шле.

А що споро це коштує,
То це уже не важне --
Це вже "Пастерначки" справа.

А на що вона сидить?
Таж не тільки Директорки
Вона титул там держить.
Хай десь гроші ще шукає!
А забракне - її справа --
Це ж не наша тут держава.

Нам, щоб тільки до години
Прокрутитись там сяк-так,
По годинах дати картку
І числити "обертак".

А четвер як вже приходить
То в кімнаті при кінці --
Цілий ряд карток рожевих
Там чекають на черзі.

Одна з кухні білолиця
Двадцять-другу вже дає,
А русявка - синьоока
Ій до пари пристає,
Бо у парі усе краще;
Ну, а в трійці хіба зле?
То чорнявка наша мила
Й собі картку подає.

* *

Наш медичний відділ Дому
Милосердно споглядає -
Бо ж тої Адміністрації
Він вже досить має.

Хто то бачив таку справу,
Щоб особа в білій сукні
Із шпилькою на грудях,
З шапочкою з ленточкою,
Що ходила по людях,
Була в шпиталях великих
І з докторами стрічалась,
І тут раптом у Франка
Якійсь Пані підчинялась?

Самі ж знаєте - це тяжко,
Хоч не є це неможливо
І чим скорше ми збагнемо,
То тим краще буде діло.

То тим краще ми будемо
Наших старших доглядати;
То тим легше вони будуть
Свого віку доживати.

І даремно це, що десь там
В канцелярії малій внизу
Сидить чи стоїть особа,
Що змагає до ладу.
Мужчина це, чи жінка -
Яка це різниця?
Добра, гостра --
Це дурниця.
Але ми пробуймо - ми!

* *

О! Цілком були б забули -
І як можна б це зробити?
Ще й при святі цім великім
Не спінути, не згадати
Про докторів - бо й як без них
жити?

Тут в Канаді є звичай,
Чи сказати б обичай,
Що, як живіт заболить,
То до доктора біжить.

А доктор сидить, міркує,
І карточки пише.
І аптекар щось там має
І собі щось лишить.

Ну, і той, що в нього був,
Посвідку дістане
І впродовж цілого тижня
До праці не стане.

* *

Чи усіх ми вже згадали?
Ох, ти лишенько моє!
Та ще ж маєм в цьому Домі
І на цастячко своє
Комітет наш Пань достойних,
Що як десь часом згадають
То при добрій своїй волі
І до нас тут завітають.

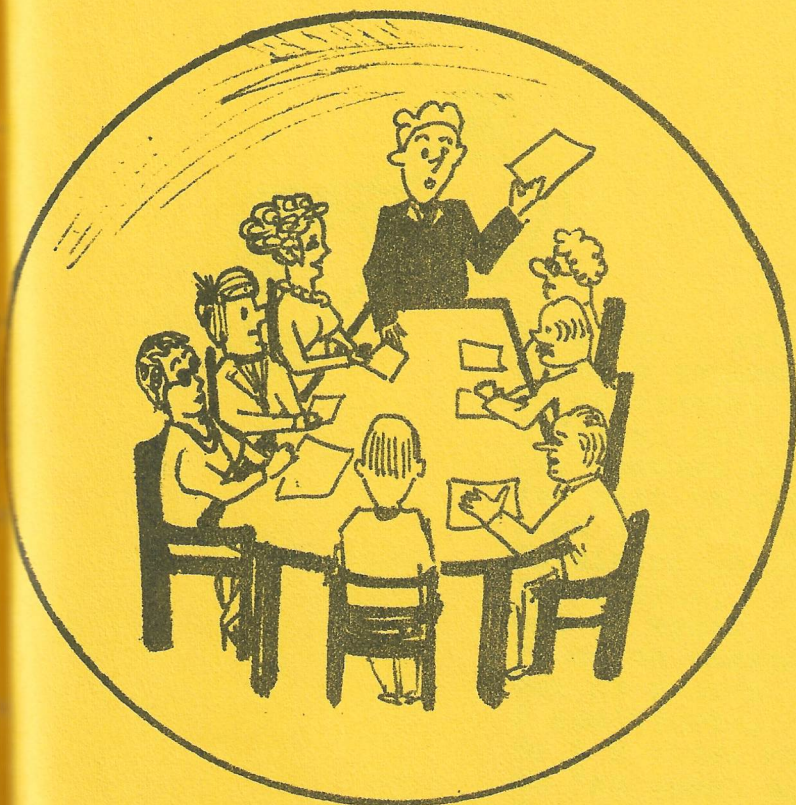
А часами, як на диво
Всі прийдуть нараз,
О, яке це тоді свято,
Яка радість в нас!
Сміху, гомону, розваги,
Що вже і казати!
Все живе! -- І знов чекаєм
Ще раз всіх стрічати.

Бува часом, що й Дирекція
Завітає тут до нас.
Та зрештою, це не диво,
Бо це прецінь їхній час --
Бути на загальних зборах
Й здати звіт хоч раз --
Про весь свій робочий час.

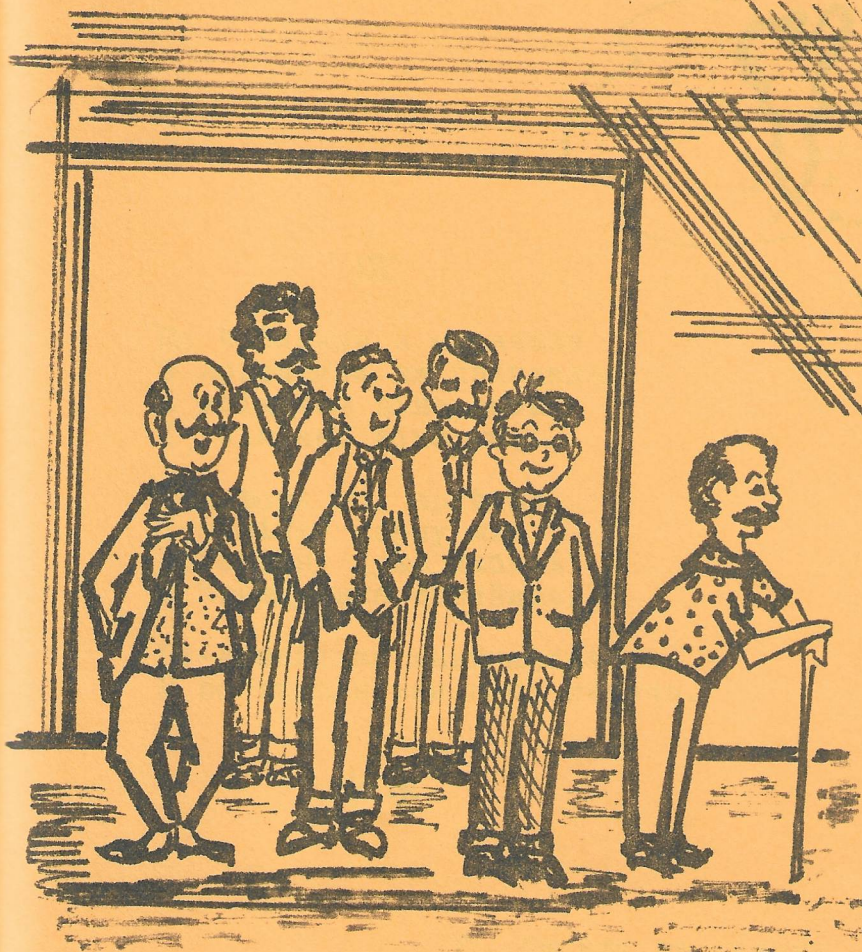
* * *

В цьому Домі є склероза
І то на часі,
Бо бачите, я забула
Про речі три важні.
Це не речі, а це справи;
Це й не справи - а особи й Комітет.

І
Комітет - це вже до речі --
Тут є наш авторитет.
А робота їх велика --
Мають вісім чоловіка.
Вони радяться, працюють
І з ідеями нуртують.
І це добре, що він є
Та що раду всім дає,
Як хтось ради їх питає.
А що рідко це буває --
Це вже інша справа є.
Але вони усе готові
При роботі і при слові.
І завжди так дуже часто
До виборів всі готові --
Бо ж робота їх складна
І до зборів дочекатись
Справа дуже є важка.

• • •

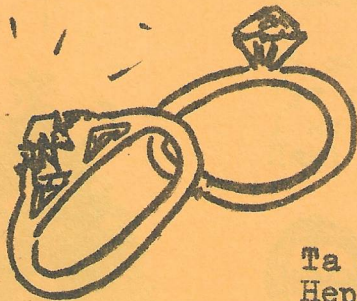

II

Зараз таки в нас при вході,
Як увійдете у той Дім,
Канцелярія висока,
А у ній на диво всім
Є блондинка синьоока
І розумна вона є.
Не одному, я це знаю,
Вона спати не дає.

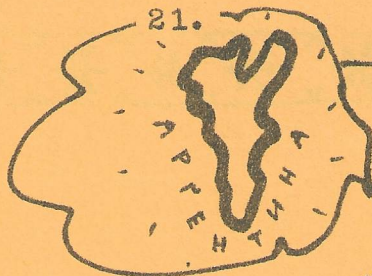
Та дарма, пани все хваї -
Хай і лисі, хай сиваві,
Чи красуні кучеряві -
Тут нерозв'язані стоять.
Та їй цілком не до цього.

Бо Іванко, це й Тонкович,
Вже давно усе це знав,
І перстень дорогого
Більш як рік їй дарував.

Та з цього велике горе
Нерозв'язані в канцелярії є,
Бо як телефон задзвонить
І Іванко десь там є,
Ох, пропала синьоока,
Уже ради не дає.
А як хтось в цей час зайде,
То нічого не допоможе --
Все забула,
Мов не чула.
Та це не склероза є...
Всі це знають
Її пам'ятають,
Бо і в пісні гомоніли,
Як "на двері воду лила,
Щоби не скрипіли..."

III

Ще й Еленка є маленька
З Аргентини аж приплила.
І усім нам вона люба,
І усім нам вона мила.

Телефони всі приймає
І усмішку гарну має.
Аргентину дуже любить,
А Канаду вже сприймає.

По-єспанськи знай щєбєчє -
Й по-вкраїнськи щось лепєчє.

* *

О, багато ще писати
Можна було б про нас всіх,
Та чи схоче хто слухати? -
Запитаю Вас на сміх.

Як хочете, прошу дуже --
Тут промова є готова
І ми просимо тут зараз
Пані Руденську до слова.

...

А Руденська зі страху
Так поважно - без сміху
З Новим Роком всіх вітає,
Побажання всім складає,
І так далі, і так далі
До зібраних промовляє...

* *

/Автор невідомий/

ДИРЕКЦІЯ ПАНСІОНУ ІМ. ІВАНА ФРАНКА

Д-Р Г. ШИМАНСЬКИЙ - ГОЛОВА

Д-Р Р. БАБИН - ЗАСТ. ГОЛОВИ

П-І Е. ПАСТЕРНАК - ДИРЕКТОР

ПОЛК. П. ФЕДОРЕНКО - СЕКРЕТАР/СКАРБНИК

Д-Р Р. ЦУРКОВСЬКИЙ - ДИРЕКТОР

КАПЕЛЯН ПАНСІОНУ

О. МІТР. П. ХОМИН

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

П-І МАРІЯ ПАСТЕРНАКОВА - ГОЛОВА

ЧЛЕНИ: П-НА Т. ІВАХІВ

П-І Я. ЧУМАК

П. В. КМЕТИК

Карикатури виконала Т.І.

885.